

[Arbejdsministeren]

Lovforslaget støtter sig her på positive erfaringer fra flere frikommuneforsøg.

De udviklede regler om merbeskæftigelse i løntilskudsordningen erstattes af et krav om, at løntilskud ikke må medføre ubillig konkurrence. Der bliver således kun brug for et minimum af administrativt fastsatte regler.

Arbejdsformidlingens kontrol med, at lovens betingelser er opfyldt, bliver overflødiggjort, og Arbejdsformidlingen kan herefter koncentrere sin indsats om at betjene det ordinære arbejdsmarked.

Pligtbeløbet videreføres i 1991 og 1992 med samme kronebeløb.

De kommunale organisationer har givet udtryk for støtte til et forslag efter disse retningslinier.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 1991, således at kommuner, amtskommuner, Arbejdsformidlingen og arbejdsmarkedets navn får god tid til at forberede nyordningen. Det foreslås dog, at bestemmelsen om adgang til nedsat tid på beskæftigelsesprojekter og fjernelsen af 3-måneders-kravet før ansættelse på beskæftigelsesprojekt eller med løntilskud gennemføres pr. 1. januar 1990 af hensyn til koordinationen med socialministerens kommende forslag om ungdomsydelse.

Fravigelsen af kravet om 3 måneders ledighed før ansættelse skal betragtes som en forsøgsordning, og der er derfor indføjlet en bemyndigelse til arbejdsministeren til at fastsætte regler, hvorefter der stilles krav om en ledighedsperiode før ansættelse, hvis der viser sig at være grund hertil.

Som et andet element i regeringens afbureaukratiseringsplan indgår udlægning af vejledningen af de 16-19-årige til kommunerne. Denne udlægning foretages administrativt pr. 1. januar 1990 med undtagelse af vejledning til lærer- og praktikpladssøgende. Dette spørgsmål vil blive behandlet særskilt i et udvalg i Undervisningsministeriet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tillader mig herved for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om videregående teknikeruddannelser m.v. (Afbureaukratisering og økonomistyring m.v.).

(Lovforslag nr. L 53).

Tingets vedtagelse af lovforslagene om erhvervsskoler og om erhvervsuddannelser har som allerede forudset ved fremsættelsen i 1986 af forslag til lov om videregående teknikeruddannelser m.v. givet anledning til en ændring af denne lov.

Herunder er der behov for at ændre terminologi og for at ændre bevillingssystem.

Samtidig giver regeringens afbureaukratiseringsprogram baggrund for ændringer vedrørende sekretariatsbetjening.

Det konkrete indhold i forslaget indebærer ud over rene navneforandringer ændringer, der lægger op til en større selvstændighed hos skolerne med hensyn til lokal tilpasning af skemafagene.

På bevillingssiden sker der ligesom på erhvervsuddannelsesområdet en omlægning til taxametertilskud. Også her er der tale om at flytte ansvar og kompetence til skolerne.

Regeringens afbureaukratiseringsprogram indebærer en mindre service over for de nævn og udvalg, der rådgiver om uddannelsernes indhold. På teknikerområdet er det derfor foreslået, at sekretariatsbetjeningen af teknikerudvalgene fremover varetages af arbejdsmarkedets parter.

Lovforslaget har været hørt i Teknikerrådet, der har været delt på en række punkter. Efter høringen er forslaget justeret med henblik på en tilnærmelse til synspunkterne i Teknikerrådet.

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Indførelse af plejevederlag m.v. ved pasning af døende).

(Lovforslag nr. L 54).

Forslaget er en opfølgning af en enstemmig folketingsbeslutning af 19. maj i år om forbedring af vilkårene for stærkt plejekrævende personer i eget hjem.

Ifølge denne folketingsbeslutning skal der gennemføres lovændringer, som skal omfatte følgende:

– ret til lønkompensation,

[Socialministeren]

– ændringer i kapitel 11, 12 og 13 i lov om social bistand, således at ydelser efter disse bestemmelser bevilges uafhængigt af plejefamiliens og den syges økonomiske vilkår.

Det fremgår udtrykkeligt af folketingsbeslutningen, at ændringerne alene skal omhandle hjælp i forbindelse med pasning af døende i hjemmet (terminalpleje).

En række kommuner har på forskellig vis ydet hjælp til personer, der ønskede at dø hjemme, og til deres pårørende. Det forudsættes, at der i det omfang, det er nødvendigt for at varetage plejeopgaven, fortsat skal gives tilbud om f.eks. hjemmehjælp, hjemmesygepleje, nødvendige hjælpemidler samt smertebehandling og aflastningsophold.

Lovforslaget kan delvis ses som en formalisering af de forskellige hjælpeformer, som kommunerne har benyttet sig af hidtil. Forslaget medfører i øvrigt ingen begrænsning i kommunernes muligheder for at yde hjælp efter andre bestemmelser, hvis betingelserne herfor er opfyldt, og hvis hjælpen efter disse bestemmelser bedre tilgodeser behovet i det enkelte tilfælde.

Lovforslaget indeholder ikke regler om adgang til orlov. Adgangen til orlov skal bero på aftale mellem arbejdsgiveren og den ansatte. Det er imidlertid forudsat, at de offentlige arbejdsgivere efterlever intentionerne og bevilger orlov.

Den nærmere tilrettelæggelse af, hvordan hjælpen ydes i tilslutning til et plejeforhold, overlades til den enkelte kommune. Der er ifølge forslaget ikke adgang til at indbringe de kommunale afgørelser om den hjælp, der kan ydes i forbindelse med pasning af døende, for anden administrativ myndighed, da afgørelserne ikke skønnes egnede til klageadgang, og da tidspunktet for plejeforholdet ofte vil være forpasset, inden ankeinstansen har mulighed for at tage stilling til klagen.

Lovforslaget forudsætter et udbygget samarbejde mellem kommunerne, sygehusene og hele den primære sundhedstjeneste. Et sådant formaliseret samarbejde findes allerede en del steder og er i øvrigt nødvendigt for løsningen af en række andre opgaver end dem, der er omhandlet i dette forslag.

Efter forslaget ydes der godtgørelse for tabt arbejdsindtægt til personer, der passer en nærtstående, som ønsker at dø i eget hjem (plejevederlag).

Det er en betingelse for at yde plejevederlag, at

- terminalfasen er indtrådt,
- den syges tilstand ikke i øvrigt nødvendiggør indlæggelse eller forbliven på sygehus, og
- at den syge og dennes nærtstående er indforstået med etableringen af plejeforholdet.

Det er således en betingelse for at etablere et plejeforhold, at det efter en lægelig vurdering kan konstateres, at de behandlingsmæssige muligheder er udtømt eller udsigtsløse (terminalfasen indtrådt), og at tilstanden ikke nødvendiggør sygehusindlæggelse.

Der kan kun etableres plejeforhold, når den syge og dennes nærtstående er indforstået hermed. Indførelsen af plejevederlag må aldrig bruges som pression over for syge eller pårørende, der ikke selv ønsker at udnytte adgangen til pleje i hjemmet.

Godtgørelsen for tabt arbejdsindtægt kan ydes til såvel lønmodtagere som selvstændige og kan højst udgøre et beløb, der svarer til højeste hjemmehjælperløn med stedtillæg. For selvstændige fastsættes en særlig minimumsydelse, der pr. uge udgør $\frac{2}{3}$ af det beløb, der højst kan udbetales i medfør af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. Hvis indtægten – opgjort efter reglerne i lov om dagpenge ved sygdom og fødsel om opgørelsen af selvstændiges indtægt til brug for beregningen af dagpenge – overstiger minimumsydelsen, beregnes plejevederlaget på grundlag af denne indtægt.

Ud over godtgørelsen for tabt arbejdsindtægt kan der efter lovforslaget ydes hjælp til medicin, sygeplejeartikler, behandlingsredskaber og lignende i det omfang, denne hjælp ikke ydes efter andre regler. Hjælpen ydes til dækning af den syges egen andel af disse udgifter og uden hensyn til pågældendes eller familiens økonomiske forhold.

Det er udtrykkeligt anført i forslaget, at der ikke kan opkræves betaling for den hjemmehjælp, der ydes i tilslutning til pasning af en døende i hjemmet.

Ifølge de oplysninger, der foreligger fra Sundhedsministeriet, kan det skønnes – forsigtigt – at der årligt vil være 5.000–10.000 terminalplejetilfælde. I lovbemærkningerne er der regnet med udgangspunkt i 7.500 terminalplejetilfælde på årsbasis.

Hovedparten af terminalplejetilfældene vil blive udgjort af kræftpatienter. Sundhedsmini-

[Socialministeren]

steriet har oplyst, at det allerede i dag er således, at kræftpatienter ikke er indlagt mere, end hvad der i de konkrete tilfælde skønnes behandlings- og plejemæssigt nødvendigt. Typisk vil kræftpatienter i forløbet af deres sygdom, også i dens seneste faser, kun være indlagt på sygehus i kortere perioder. Såfremt der findes familiemæssige såvel som sundhedsfaglige muligheder herfor, vil dette også gælde for terminalfasen.

I perioder, hvor terminalpatienten har behov for særlig intensiv pleje og behandling, må der påregnes indlæggelse på sygehus. Uanset at der i det enkelte forløb kan spares et antal sengedage, skal der således stadig være det nødvendige sygehusberedskab til rådighed for akut indlæggelse m.v.

Sundhedsministeriet påregner, at der kan spares 14 sengedage for hvert terminalplejeforløb. Det giver en samlet besparelse i sygehussektoren på knap 10 mio. kr. for hver tusinde terminalpatienter, der udnytter ordningen. Merudgifterne i den primære sundhedssektor som følge af terminalplejeforanstaltningen i eget hjem, dvs. merudgifterne til først og fremmest lægebesøg og hjemmesygepleje, vil beløbe sig til knap 12 mio. kr. for hver tusinde terminalplejepatienter. De samlede nettoudgifter på sundhedsområdet til terminalforanstaltningerne vil således beløbe sig til 2 mio. kr. for 1.000 patienter eller knap 15 mio. kr. ved 7.500 årlige terminalplejetilfælde.

Lovforslaget vil således samlet medføre merudgifter på 15 mio. kr. på sundhedsministerens område, der skal lægges til de merudgifter på 330 mio. kr., som lovforslaget må forventes at udløse i den sociale sektor. Tilsammen skønnes det, at lovforslaget vil medføre samlede offentlige merudgifter på 345 mio. kr.

Dette udgiftstal skal sammenholdes med Socialudvalgets betænkning fra den 17. maj 1989, der fastslår, at hjælpen i forbindelse med pasningen af terminalpatienter i eget hjem ikke vil udløse øgede samlede offentlige udgifter.

Der vil snarest blive indledt forhandlinger med de kommunale organisationer om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

For regeringen har det imidlertid været en absolut forudsætning, at lovforslaget var udgiftsneutralt. Regeringens tilslutning vil således være betinget heraf.

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Hermed har jeg den ære for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om licitation m.v., lov om kontrol med overholdelsen af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger om monopoler og konkurrencebegrænsninger, lov om kontrol med overholdelsen af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordning nr. 11/60 om afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til transportpriser og transportvilkår, lov om betalingskort m.v., lov om apoteksvirksomhed, lov om lægemidler, lov om varmforsyning og lov om elforsyning. (Ændringer som følge af konkurrenceloven).

(Lovforslag nr. L 55).

Den 1. juni 1989 vedtog Folketinget som bekendt konkurrenceloven, der træder i kraft 1. januar 1990. Samtidig ophæves monopolloven og Monopoltilsynet, der består af et råd og et direktorat, og Monopolankenævnet nedlægges.

I stedet oprettes Konkurrencerådet, der skal administrere konkurrenceloven. Til rådet knyttes et sekretariat under ledelse af en direktør.

Konkurrencerådets afgørelser kan indbringes for Konkurrenceankenævnet.

Formålet med dette lovforslag er at ajourføre bestemmelserne i de love, der henviser til monopolloven.

Samtidig foreslås lov om betalingskort m.v. ajourført, således at henvisningen til Tilsynet med Banker og Sparekasser udgår. Forslaget er en konsekvens af, at de beføjelser, der i henhold til monopolloven er tillagt Finanstilsynet, efter konkurrenceloven er tillagt Konkurrencerådet.

Yderligere foreslås lov om apoteksvirksomhed ajourført, således at »Grosserer-Societet« erstattes af »Det Danske Handelskammer«.

Endelig foreslås af lovtekniske grunde, at der i varmforsyningsloven og elforsyningsloven indsættes nye bestemmelser om pålæggelse af tvangsbøder i stedet for henvisningerne i disse love til monopolloven.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Justitsministeren (Engell):

Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte: